

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อัทมโนทัศน์¹ คือ ผลรวมของทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและคุณภาพของคน เจอร์ซิลด์² (Jersild) กล่าวว่า อัทมโนทัศน์เป็นผลรวมของความรูสึก ความคิดที่ทำให้คนรู้ว่าตัวเองคือใคร เจอร์ซิลด์³ (Jersild) กล่าวว่า การพัฒนา "คน" มีอิทธิพลจากการรับรู้ของเด็ก ความสามารถในการจินตนาการและมโนทัศน์ด้านความเข้าใจ เด็กเริ่มชีวิตโดยเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายมารดา หลังคลอดแล้วยังช่วยตัวเองไม่ได้ ทองพึ่งพาผู้อื่น ต่อจากนั้นเขาก็เริ่มเข้าใจความต้องการของตัวเองและผู้อื่น เขาอาจจะอยากได้ของเล่นบางอย่าง แต่แม่ไม่ยอมอยากไปนั่งรถเล่นแต่พ่อแม่เอาไปควย ฉะนั้นสิ่งสำคัญในการพัฒนา "คน" ก็คือการยอมรับ การต่อต้าน ถ้าเด็กได้รับการยอมรับก็จะเป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสที่จะใช้อิสรภาพอันเหมาะสมกับบุคลิกภาวะ คนพบ "คน" และมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่าง

¹ H. J. Eysenck, Encyclopedia of Psychology (London: Search Press) 2 (1972): 185.

² Arthur T. Jersild, The Psychology of Adolescence (New York: McMillan Co., 1963), p. 7.

³ Arthur T. Jersild, In Search of Self (New York: Teacher College, Columbia University, 1960), pp. 16-18.

เหมาะสม แต่ถาเด็กไม่ได้รับการยอมรับ เด็กจะมีความอานาต ถูกแทนที่ด้วย
ฮิลการ์ด¹ (Hilgard) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่สุดของโครงสร้างบุคลิกภาพ คือ
วิถีที่บุคคลมองตัวของเขาเองและคุณภาพของความรูสึกตัวเอง (Self-aware-
ness)

ลำดับการ เกิดเป็นส่วนหนึ่งของอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับจาก
พ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดทางกัน เช่น ลูกคนโตมักจะได้รับความรักเอาใจใส่จากพ่อแม่
เป็นพิเศษ เพราะพ่อแม่ยังไม่เคยมีลูกมาก่อน การเลี้ยงดูลูกในแต่ละลำดับการ
เกิดก็มีความแตกต่างกัน² ในทางสังคมคานิยมที่มีต่อลูกในแต่ละลำดับการ เกิดจะ
ไม่เหมือนกัน เช่น คนเฒ่าชูลูกให้ความสำคัญต่อลูกคนโตด้วยการให้ตำแหน่งเป็น
"เจ้าชาย" และ "เจ้าหญิง"³ การพัฒนาความรูสึกที่มีต่อตนเองของเด็กในแต่ละ
ลำดับการ เกิดจึงน่าจะมีความแตกต่างกันจะเป็นผลให้อัตมโนทัศน์แตกต่างกันไปด้วย

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาว่าลำดับการ เกิดจะมีผลต่ออัติมโนทัศน์
หรือไม่

¹Ernest R. Hilgard, Introduction To Psychology
(New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1957), p. 493.

²Michael Lewis and Valerie S. Kreitzberg.
"Effects of Birth Order and Spacing on Mother-Infant
Interactions," Developmental Psychology 15 (6), 1979,
pp. 617-625.

³Meyer Fortes, "The First Born," Journal of
Child Psychology and Psychiatry 15 (March 1974), p. 90.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แอดเลอร์ (Adler) เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่ยธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับลำดับการเกิด จึงได้สรุปแนวความคิดของแอดเลอร์จากการเขียนของออร์กเลอร์¹ (Orgler) เมดินัส² (Medinus) และประมวล ดิคกินสัน³ ที่กล่าวถึงลำดับการเกิดต่าง ๆ ว่า

ลูกคนโต จะรู้สึกต่อการมีน้องเหมือนกับ พระราชาที่ถูกแย่งบัลลังก์ จึงต้องแย่งคืนโดยการต่อสู้ซึ่งจะทำให้มีผลต่อพฤติกรรม คือ คิดถึง ทำร้ายสิ่งของ ไม่ยอมกินอาหารหรือนอนตามเวลา พอแม่ไม่เข้าใจงโห้เด็ก ทำให้เด็กเกิดยึดมั่นน้องมากขึ้น การต่อสู้เพื่อแย่งความรักกันอาจจะออกมาในรูปเอาใจพ่อแม่ ทำตัวเป็นเด็กลงไปอีกเพื่อเรียกร้องความสนใจหรือก็ถกกันชมเชยตนเอง ลูกคนโตมักได้รับมอบหมายจากครอบครัว เช่น ดูแลน้อง ดูแลบ้าน ทำให้ลูกคนโตพัฒนาความรับผิดชอบ เป็นผู้เฝ้า เฝ้าจริงเฝ้าจัง หรือเป็นผู้ไว้อำนาจ แอดเลอร์ได้วิเคราะห์ว่า ลูกคนโตมักเป็นนักจัดองค์การที่ดี มีความสามารถสูง มีความยุติธรรม แต่เป็นนัก

¹ Alfred Adler, cited by Hertha Orgler, Alfred Adler (New York: The New American Library, 1972) pp. 32-38.

² G. R. Medinus, R. C. Johnson, Child and Adolescent Psychology (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1969), p. 257.

³ ประมวล ดิคกินสัน, ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ, เลขาธิการทางวิชาการของวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม ฉบับที่ 1, 2511, หน้า 36 - 37.

แต่จัดการ อนุรักษ์นิยม ในกรณีที่ถูกคนโตมีประสบการณ์ไม่มากนัก ๆ อาจกลายเป็น
อาชญากรหรือเป็นโรคประสาท

ลูกคนกลาง พ่อแม่เคยเลี้ยงดูลูกคนแรกมาแล้ว จึงคอยคอยคอยความ
เกรง เครียด ความวิตกกังวล ทำให้ลูกคนกลางไม่เกรง เครียดหรือเอาจริงเอาจัง
เกินไป มีนิสัยรักสนุก ใฝ่สนใจที่จะทำคนโตเป็นผู้นำหรือรับผิดชอบมากให้ลูกคนโต
แต่ลูกคนกลางต้องเผชิญกับพี่โตกว่าอยู่เสมอ จึงกลายเป็นคนมีความรู้สึกแค้น
ถ้าเขาแข่งขันกับพี่โตสำเร็จก็จะมีแบบแผนบุคลิกภาพที่ตีมาก แต่ตามายแต่เขาจะ
หมกหมอง เสร้าหมองในช่วงเวลาต่อมา นอกจากลูกคนกลางยังพบกับปัญหาการ
มีน้องคนเล็ก เพราะพ่อแม่จะหันไปเอาใจใส่กับลูกคนเล็ก ทำให้ลูกคนกลางมีทัศนคติ
ของการขมแค้น ขาดความคิดริเริ่ม กลายเป็นคนเกร

ลูกคนสุดท้อง จะมีความรู้สึกกลัวตัวเองสำคัญเหนือคนอื่น เพราะทั้งครอบครัว
ควรมหันมาเอาใจใส่ ถ้าเขามีความฉลาดเห็นแก่ที่ ๆ เขาจะรู้สึกว่าเขาเองมีอำนาจ
แต่ถ้าไม่มีความสามารถ อยู่ในตัวก็จะกลายเป็นคนหลบซ่อน ซ้ำเก็บใจ หอนหนังสือ งาน ฆ่า
เวลา หาข้อแก้ตัว เมื่อทำผิด จากการที่ลูกคนสุดท้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษจะมี
ข้อดี คือทำให้เขาเกิดความรักนับถือตนเอง ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ที่จะรักกับผู้อื่น
ด้วย แต่มีข้อเสียคือทำให้อ่อนแอ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการความช่วยเหลือ
และขึ้นกับคนอื่นเมื่อโต

มัสเสน¹ (Mussen) ได้กล่าวถึงลูกคนโตว่าได้รับความคาดหวังจาก
พ่อแม่ ผู้ใหญ่สูง และจะมีแบบอย่างที่ยึดถือเฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น ขณะที่ลูกคนอื่น ๆ มี
ผู้ใหญ่และมีพี่เป็นแบบ ลูกคนโตมักจะมีเหตุผลและความเป็นระเบียบแบบแผนมากกว่า

¹ Paul Henry Mussen, John Janeway and Jerome Kagan, Child Development and Personality 3d ed. (New York: Harper & Row, 1969), pp. 497-499.

เพราะได้รับคำชี้แจง เหตุผลต่าง ๆ จากผู้ใหญ่ แต่ลูกคนอื่น ๆ ได้รับไม่แน่นอน อาจได้รับจากขอแม่หรือพี่ จึงกลายเป็นคนขาดเหตุผล มีระเบียบน้อยกว่าที่คนโต

เบลมอนต์¹ (Belmont). ได้สรุปผลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับลำดับ การเกิดไว้ดังนี้

สติปัญญา ลำดับการเกิดมีผลต่อสติปัญญา นั้นจากคะแนนที่ได้จากการทำ แบบสอบ The Raven Progressive Matrices โดยควบคุมขนาดครอบครัว กับระดับสังคม ผลปรากฏว่า ลูกคนโตได้คะแนนเฉลี่ยดีกว่าคนที่สอง ครอบครัวขนาดเล็กได้คะแนนเฉลี่ยดีกว่าครอบครัวขนาดใหญ่ คะแนนจะลดลงในลำดับการเกิดที่มากขึ้น

ความล้มเหลวในโรงเรียน ลูกคนโตประสบความสำเร็จในโรงเรียนสูงกว่า ในทุกขนาดครอบครัว ลูกคนสุดท้ายเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการเรียนมากกว่าลูกคน โตและคนกลาง

ส่วนสูง ครอบครัวที่มีสมาชิกน้อยสูงกว่า สรุปว่าเป็นผลจากสิ่งแวดล้อม อาหาร สุขภาพ ไม่ใช่เพราะลำดับการเกิด

สถานภาพทางจิต ลูกคนโตและคนสุดท้ายเสี่ยงต่อภาวะผิดปกติทางจิตมากกว่าลูกคนโต ในการศึกษาของ Belmont, Wittes, and Stein (1976)² พบว่า คนที่จะมีอาการผิดปกติทางจิตมากกว่าคือ ลูกคนแรกและคนสุดท้าย เด็กคนสุดท้ายที่มีอัตราการ เป็นสูงกว่า

¹Lilian Belmont, Annual Progress in Child Psychiatry and Development (New York: Brunner & Mazel, Inc., 1973), pp. 53-55.

²Belmont, Wittes, and Stein, cited by Lilian Belmont, Annual Progress in Child Psychiatry and Development, p. 57.

เคิร์ก¹ (McGurk and Lewis) ศึกษาพฤติกรรมทางสังคม 14 อย่าง ของเด็กอายุ $3\frac{1}{2}$ ขวบ พบว่าลูกคนที่สองมีพฤติกรรมพึ่งพา ต้องการความช่วยเหลือ มากกว่าลูกคนแรกและคนสุดท้ายอย่างมีนัยสำคัญ ลูกคนกลางใช้เวลาที่มีกิจกรรมส่วน ทั่ว พุดเก่ง แสดงความรู้อย่างดี การร่าเริงจากอกคอกุมเพื่อนมากกว่าคนใดและคน สุดท้าย

ฟอร์² (Forer) ว่าพ่อแม่เป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของลูก ลูก คนโตจะเลือกเขียนแบบ ทักษะดี ค่านิยม แบบแผนพฤติกรรม อาจจะเหมือนคนบาง เหมือนแม่บ้าง แต่ลูกคนกลางไม่ขึ้นอยู่กับพ่อแม่เหมือนคนแรก เขามีเพื่อนเพื่อนอีกคน หนึ่ง พ่อฟอร์ได้สรุปว่า จากการที่บุคคลแต่ละคนด้วยการเกิดมองตัวเอง คิดเกี่ยวกับ ตัวเอง และจากบทบาทในหมู่เพื่อน ทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอัตมโนทัศน์ อัต มโนทัศน์ของลูกคนโตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาโดยมีความเชื่อว่า "ฉันสามารถทำหลาย อย่างได้ดีกว่าคนอื่น" ลูกคนเล็กมีแนวโน้มจะคิดว่า "ฉันมีความสามารถน้อยกว่าคน อื่น" ส่วนลูกคนกลางบางครั้งก็มีความสามารถกว่าคนอื่น แต่บางครั้งก็ต้องการ ความช่วยเหลือจากพ่อแม่หรือพี่ จึงพัฒนาความคิดว่า "จะได้รับความช่วยเหลือเมื่อ เขาต้องการ"

ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดกับตัวแปรต่าง ๆ มากมาย ผู้วิจัยจึงรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดกับตัวแปรด้านสติปัญญา มีคุณลักษณะ ทางกรเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเป็นคนขี้นิยม ความวิตกกังวล แรงขับ

¹Harry McGurk and Michael Lewis, "Birth Order: A Phenominon in Search of An Explanation," Developmental Psychology, 7 (3), 1972, p. 336.

²Lucille K. Forer, Birth Order and Life Role (U.S.A.: Charles C. Thomas Publisher, 1969), pp. 3-6.

บุคลิกภาพ และการ เป็นโรคจิตโรคประสาท เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นองค์ประกอบของ
 อีเอ็มไอทัศน์

เบลมอนต์และมารอลลา¹ (Belmont and Morolla) ศึกษาความสัมพันธ์
 ระหว่างลำดับการเกิดและขนาดครอบครัวของสติปัญญา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 19 ปี
 ชาวเนเชอร์แลนด์ จำนวน 400,000 คน ให้ทำแบบทดสอบ The Raven Progressive
 Matrices ผลปรากฏว่า

ลูกคนโตได้คะแนนสติปัญญาจากแบบทดสอบสูงกว่าลูกคนกลางและคนสุดท้ายของ
 ครอบครัวที่มีลูก 1 คน ได้คะแนนสติปัญญาสูงสุด ครอบครัวที่มีลูก 9 คน ได้
 คะแนนน้อยที่สุด

เด็กจากครอบครัวขนาดใหญ่ได้คะแนนสติปัญญาต่ำกว่าครอบครัวขนาดเล็ก

เบลมอนต์ สไตน์ และซัสเซอร์² (Belmont, Stein and Susser) .
 ได้ศึกษาเปรียบเทียบลำดับการเกิดกับคะแนนสติปัญญาและส่วนสูง ให้ขนาดครอบครัวเป็น
 ตัวงที่ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ชายชาวเนเชอร์แลนด์ อายุ 19 ปี จำนวน

¹Lilian Belmont and Francis A. Marolla, "Birth Order, Family Size, and Intelligence, "Science 182 (December 1973): 1096-1098.

²Lilian Belmont, Zena A. Stein and Mervyn W. Susser, "Comparison of Association of Birth Order with Intelligence Test Score and Height, "Nature 255 (May 1975): 54-56.

จำนวน 234,837 คน ใช้แบบทดสอบ The Raven Progressive Matrices
ผลปรากฏว่า

สมาชิกจากครอบครัวขนาดเล็กมีส่วนสูงและคะแนนสติปัญญาสูงกว่าครอบครัว
ขนาดใหญ่

ลูกคนโตได้คะแนนสติปัญญาสูงกว่าคนอื่น ๆ ในทุกขนาดครอบครัว

ซาจอน¹ (Zajonc) ได้ศึกษาความเกี่ยวข้องของระหว่างคะแนนสติปัญญา
กับขนาดครอบครัวและช่วงทางของพี่น้อง ใช้แบบทดสอบ Scholastic Apti-
tude Test พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดช่วงทางของพี่น้องกับสติ
ปัญญา และได้ผลสรุปคือ

ลูกคนโตหาคะแนนสติปัญญาได้สูงกว่าคนอื่น ๆ มา

ลูกคนโตที่อายุห่างจากน้องมาก มีสติปัญญาสูงกว่าคนที่อายุใกล้เคียงกับ
พี่น้อง

ลูกที่มียุติหรือแม่เพียงคนเดียวมีสภาพแวดล้อมทางสติปัญญาต่ำกว่า

เด็กที่มาจากครอบครัวมีลูกคนเดียวได้คะแนนสติปัญญาต่ำกว่า

ครอบครัวขนาดเล็กลูกฉลาดกว่าครอบครัวขนาดใหญ่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹R. B. Zajonc, "Family Configuration and Intelli-
gence," Science 192 (April 1976), pp. 227-235.

เดวิส¹ (Davis) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 8 ของอิสราเอล จำนวน 191,993 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่ครอบครัวย้ายมาจากตะวันตกและตะวันออกกลางตามสถิติปัญญา โดยใช้ Standard Achievement Test เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดและพัฒนาการ พบว่าสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนาทางสติปัญญา ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างอัตราการพัฒนาการทางสติปัญญา และลำดับการเกิด เพราะอาจมีผลมาจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมภายนอกคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

นักเรียนที่อพยพจากตะวันตก ลูกคนท้าย ๆ คะแนนสติปัญญาน้อยลง

นักเรียนจากตะวันออกกลาง ในครอบครัวเล็กคะแนนน้อยลงในลูกคนหลัง ส่วนครอบครัวใหญ่คะแนนจะสูงขึ้นในลูกคนหลัง

คุนซ์และปีเตอร์สัน² (Kunz and Peterson) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่น จำนวน 6,642 คน จากโรงเรียนระดับไฮสคูล 46 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา โดยให้ทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ผลปรากฏว่า ลำดับการเกิดและขนาดครอบครัว ไม่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ส่วนชั้นทางสังคมมีความสำคัญบ้าง

ปาริชาติ จันทรเพ็ญ³ ได้ศึกษาเรื่องลำดับการเกิดและแรงจูงใจ ใ้

¹Daniel J. Davis, "Birth Order and Intellectual Development: The Confluence Model in the Light of Cross-Cultural Evidence," Science 196 (June 1966): 1470-1472.

²Phillip R. Kunz and Evan T. Peterson, "Family Size, Birth Order, and Academic Achievement," Social Biology 24 (2) 1977, pp. 144-148.

³ปาริชาติ จันทรเพ็ญ, "ลำดับการเกิดและแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น," วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน จากครอบครัวที่มีลูก 2 - 4 คน แบ่งเป็นลำดับการเกิดที่เป็นลูกคนโตและคนอื่น ๆ และแบ่งเป็นเพศชายหญิง ผลการวิจัยพบว่าลูกคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเพศหญิงและชายซึ่งอยู่ในลำดับการเกิดเดียวกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อดัมส์และฟิลลิปส์¹ (Adams and Phillips) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจและสัมฤทธิ์ผล ในเด็กชั้นประถมศึกษาจำนวน 370 คน โดยใช้แบบวัดแรงจูงใจ The School-Motivational Scale ซึ่งสังเกตโดยครูประจำชั้น ส่วนสัมฤทธิ์ผลใช้ The California Test of Mental Maturity และคะแนนเฉลี่ย (GPA) ผลปรากฏว่า ลูกคนโตมีคะแนนแรงจูงใจและสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฟาร์เลย์² (Farley) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลำดับการเกิดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 49 คน โดยใช้แบบวัดบุคลิกภาพ EPPS ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ย ผลแสดงว่า ลูกคนโตและคนอื่น ๆ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

¹Russel L. Adams and Beeman N. Phillip, "Motivational and Achievement Differences Among Children of Various Ordinal Birth Position," Child Development 43 (March 1972): 155 - 164.

²Frank H. Farley, "Birth Order, Achievement Motivation and Academic Attainment," British Journal of Educational Psychology 37 (June 1967): 256.

มิลเลอร์และมารูยามา¹ (Miller and Maruyama) ได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดกับความเป็นที่นิยมในกลุ่มเพื่อน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,750 คน เป็นนักเรียนเกรด 6 จาก Riverside, California โดยให้ทำสังคมมิติเลือก 1 เพื่อนเล่น 2 เพื่อนนั่งควาย 3 เพื่อนทำงานของโรงเรียน ปรากฏว่าลูกคนโตเป็นที่นิยมมากที่สุด ตามด้วยคนกลาง ส่วนคนโตเป็นที่นิยมน้อยที่สุด

แซมปสันและแฮนคอก² (Sampson and Hancock) ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมจำนวน 251 คน ใช้แบบสำรวจ Mandler-Sarason Test Anxiety Scale และแบบวัดบุคลิกภาพ EPPS ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการไมตรีสัมพันธ์ และความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ผลการวิจัยพบว่า

ลูกคนที่สองมีความวิตกกังวลสูงกว่าลูกคนโต

ลูกคนโตมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง สูงกว่าลูกคนที่สอง

ลูกคนโตจะทำตามกลุ่มมากกว่าคนที่สอง

¹Miller and Maruyama, "Ordinal Position and Peer Popularity," Journal of Personality and Social Psychology 33 (February 1976): 123-131.

²Edward E. Sampson and Francena T. Hancock, "An Examination of Relationship Between Ordinal Position, Personality and Conformity," Journal of Personality and Social Psychology 5 (April 1967): 398-407.

คูวานและอาเดลสัน¹ (Douvan and Adelson) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดกับแรงขับและความทะเยอทะยานในเด็กวัยรุ่นจำนวน 3,050 คน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เกี่ยวกับการค้นคว้าซึ่งน่าสนใจ พบว่าลูกคนโตทั้งเพศชายและหญิง แสดงแรงขับและความทะเยอทะยานสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ

การูณี สุทราวาย² ศึกษาเรื่องลำดับการเกิดและบุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้กลุ่มตัวอย่างลูกคนโต 76 คน คนกลาง 97 คน สุดท้อง 60 คน จากครอบครัวที่มีพี่น้อง 3 - 5 คน ผลพบว่านิสัยที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง มีลักษณะบุคลิกภาพด้านความต้องการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แก้วตา คณะวรรณ³ ศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพบางด้านคือบุคลิกด้านความต้องการ ทักษะคิด และความสามารถ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของโรงเรียนสาริศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 80 คน ใช้เครื่องมือ Semantic Differential Scales คะแนนสอบและสังเกตปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ลำดับการเกิดไม่ทำให้บุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹ Douvan and Adelson, cited by G. R. Medinus, R. C. Johnson, Child and Adolescent Psychology 1972, p. 259.

² การูณี สุทราวาย, "ลำดับการเกิดและบุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

³ แก้วตา คณะวรรณ, "ความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพบางด้าน" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

โรคจิต

แฮร์ และไพร์ซ¹ (Hare and Price) ศึกษาครอบครัวอย่างที่เป็นคนไข้ทางจิตในโรงพยาบาลเบธเลม (Bethlem) และมอดส์เลย์ (Maudsley) อายุ 16 - 78 ปี จำนวน 21,010 คน เพื่อหาความเกี่ยวข้องระหว่างลำดับการเกิด ขนาดครอบครัวต่อความผิดปกติทางจิต ผลปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความผิดปกติทางจิตกับลำดับการเกิด

แฮร์ และไพร์ซ² (Hare and Price) ได้รวบรวมกลุ่มตัวอย่างคนไข้โรคจิตจำนวน 21,000 คน ที่เป็นโรคจิตเภท (schizophrenia) และไม่ได้เป็นพบว่า ลำดับการเกิดมีผลต่อการเป็นโรคจิตเภท ในครอบครัวขนาดเล็กจะเป็นโรคจิตเภทในลำดับการเกิดต้น ๆ แต่ในครอบครัวขนาดใหญ่จะเป็นโรคจิตเภทในลำดับการเกิดหลัง ๆ

สโนว์ดอน³ (Snowdon) ได้ศึกษาคนไข้จำนวน 156 คน ชาวอังกฤษที่เป็นโรคประสาทชนิดย้ำคิดย้ำทำ โดยแยกการวิเคราะห์เป็นเพศหญิงชาย และมี

¹ E. H. Hare and J. S. Price, "Birth Order and Family Size: Bias Caused by Changes," British Journal of Psychiatry 115 (1969), pp. 647-657.

² E. H. Hare and J. S. Price, "Birth Rank and Schizophrenia," Nature 228 (December 1970): 1223-1224.

³ J. Snowdon, "Family size and birth-order in obsessional neurosis," Acta Psychiatrica Scandinavica 60 (July 1979), pp. 121-128.

กลุ่มควบคุมเป็นคนที่ไม่ได้เป็นโรคทางจิต เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดครอบครัว ลำดับการเกิดกับการเป็นโรคประสาทชนิดนี้ นอกจากนี้ การเป็นโรคประสาทชนิดย้ำคิดย้ำทำ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับคนไขชายที่เป็นลูกคนโต แต่ไม่พบความสัมพันธ์ในคนไขหญิง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาว่าคะแนนอัตโนมัติของคนโต ลูกคนกลาง และคนสุดท้องจะแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ลูกคนโตมีคะแนนอัตโนมัติสูงกว่าลูกคนกลางและลูกคนสุดท้อง
2. ลูกคนกลางมีคะแนนอัตโนมัติต่ำกว่าลูกคนสุดท้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 14 - 17 ปี ที่มีลำดับการเกิดเป็นลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง จำนวน 336 คน
2. การวัดอัตโนมัติใช้แบบสอบถามอัตโนมัติของคนของปีเตอร์ ดและแฮร์ริส ซึ่งแปลโดย จุไรรัตน์ เปรมาธิ์เรียม

คำนิยามเฉพาะ

ลูกคนโต	หมายถึง	ลูกคนที่ 1	ในครอบครัว
ลูกคนกลาง	หมายถึง	ลูกคนที่ 2	ในครอบครัวที่มีสมาชิก 3 คน
		ลูกคนที่ 2 และ 3	ในครอบครัวที่มีสมาชิก 4 คน
		ลูกคนที่ 2, 3 และ 4	ในครอบครัวที่มีสมาชิก

ลูกคนสุดท้าย หมายถึง ลูกคนที่ 3 ในครอบครัวที่มีสมาชิก 3 คน
 ลูกคนที่ 4 ในครอบครัวที่มีสมาชิก 4 คน
 ลูกคนที่ 5 ในครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดกับอัตราโน้ตสนของบุคคลที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกันเพิ่มขึ้น
2. ช่วยให้ความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับเขาใจพฤติกรรมและสาเหตุของเด็กในลำดับการเกิดที่แตกต่างกัน
3. ช่วยให้ความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับแก้ไข ปรับปรุงวิธีการเลี้ยงดูเด็กเพื่อเสริมสร้างสวนบกรองของเด็กในแต่ละลำดับการเกิด เพื่อเด็กจะได้มีอัตราโน้ตสนดีขึ้น อันจะเกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองของเด็ก

ศูนย์วิทยบริการ 006768
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย